

Grund til ikke nu at bevare denne Post havde antydet, at han tilsigtede en Reform i Skolevæsenet, havde erklæret, at det var hans Hensigt at søge at udvilde Skolevæsenet saaledes, at der indrømmedes Communerne en større Indflydelse, ja, da havde Sagen stillet sig, heelt anderledes, og da troer jeg, at han vilde have indbetænket Manges Duffet; jeg for mit Vedkommende skulde med Glæde understøtte ham deri. Jeg anseer Tiden for at være kommen til, at en saadan Reform af Skolevæsenet kan ske uden Fare, men jeg troer ikke, at man med den nuværende Organisation af Skolevæsenets Bestyrelse naaer Noget ved at bortkaste det sagkyndige Medlem oppe i Ministeriet uden at sætte noget Andet istedet. Jeg er overbevist om, at det vil medføre en Tilbagegang i Skolevæsenets rolige Udvikling. Jeg kan derfor kun beklage, at denne Forandring er steet, og vil udtale det Haab, at den ærede Minister maaskee under sin Virksomhed vil komme til at anerkjende, at et saadant Led er uundværligt, og at han da vil virke hen til at faae det indsat igjen.

Frolund: Da jeg forlangte Ordet, var det i Anledning af en Ytring fra en æret Landsstingsmand ligeoverfor (Thalbieter) fra samme Kreds som jeg om en lille Strækning ved Sorø, kaldet „Blommen“; jeg troer ikke, at den ærede Landsstingsmand har været derude fornylig; thi saa vilde han have vidst, at det Jordstykke, der er Tale om, er isærd med at blive til Skov eller Glemose, det er næsten fuldstændig overgroet, saa jeg troer ikke, at der behøves noget Canalanlæg, jeg troer ikke, at det vil kunne give noget Udbytte. Hvad det sidste Foredrag angaaer, har jeg særlig Opfordring til at udtale mig derom og skal tillade mig at sige et Par Ord. Skøndt jeg indrømmer, at det ikke har nogen stor Betydning her, da vi ikke komme til at votere og altsaa ikke kunne gjøre vere Anstuelser gjældende som Udtalelser af Thinget. Hvad Overstoleldirecteurposten angaaer, da tiltræder jeg den Mening, der er bleven udtalt af den ærede sidste Taler; jeg anseer den for en gavnlig og værdig Post; da den i sin Tid blev oprettet, deltog jeg i Forhandlingerne derom, jeg talte og stemte for dens Indførelse

og gjorde overhovedet, hvad jeg kunde, for at sætte den igjennem. Naar der nu er henvisning til den Tid, der er hengaaet siden, og navnlig til de to Overstoleldirecturer, som vi have haft, og man saa har tillagt disse to Mænd saa særdeles megen Roed for den Udvikling, Skolevæsenet har faaet, saa anseer jeg dog en Deel deraf for meget tvivlsom. Jeg anseer en saadan Post for hensigtsmæssig, men det gaaer med den som med de fleste Poster, at det kommer an paa at finde en Mand dertil. Nu skal det ikke nægtes, at der er steet store Forandringer og Forbedringer i Skolevæsenet; men jeg vil dog gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at flere af disse Forbedringer ere netop disse Overstoleldirecturer kun gaaede ind paa, tvungne af Vota her i Rigsdagen, og at de forresten ere gaaede imod den friere Udvikling. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksomt paa Seminarievæsenet; der gik rigtignok den første Overstoleldirecteur, Monrad, ind paa at faae Seminarierne ombannede saaledes, at de ogsaa skulde kunne være et Slags Bøndehøjskoler, hvor unge Mennesker kunde lye hen, for paa en billigere Maade — eftersom disse Skoler jo blive understøttede af Staten — der at erholde en almindelig Dannelse. Dette kom ind i Loven, men, efter hvad jeg veed, vilkede Overstoleldirectøren senere imod det, og Seminarierne have endnu ikke udrettet Noget i denne Retning. Om Seminarierne ere blevene bedre eller slettere, skal jeg ikke gaae ind paa her, det er overflødig; jeg finder ikke, at disse Anstalter ere nødvendige i Fremtiden. Hvad Monrads Efterfølger angaaer, saa er han jo nu en død Mand, og jeg vil blot sige, at han var bekjendt for at være en sygelig og pirrelig Mand, forresten var han en hæderlig og høist respectabel Charakter; men jeg troer dog ikke, at Posten var i de hæbige Hænder. Dette være sagt siden en Mødbemærkning til, hvad der her er blevet anført. Jeg har ikke læst Forhandlingerne om denne Post, det andet Thing og hændte altsaa ikke Ministerens Udtalelser; men det forekommer mig, at det at forlange et Honorar til at bestrebe Overstoleldirectorens Forretninger, er egentlig slet ikke i Strid med Duffet om at faae en Overstoleldirecteur. Man belæres tidt af Erfaringen, og hvis det er det